

Usustavljanje gradiva iz fonetike i fonologije

4. razred gimnazije

Glasovne promjene

Goranka Lazić, prof.

Riješi križaljku.

VODORAVNO

2 Stapanje nepalatalnog suglasnika s glasom j u novi palatalni suglasnik.

4 Promjena u kojoj se jedan glas gubi u različitim oblicima iste riječi.

6 Promjena do koje dolazi kad se dva ista suglasnika nađu jedan pored drugog te jedan ispada.

7 Promjena koja se događa kad se jedan do drugoga nađu dva suglasnika različita po mjestu tvorbe.

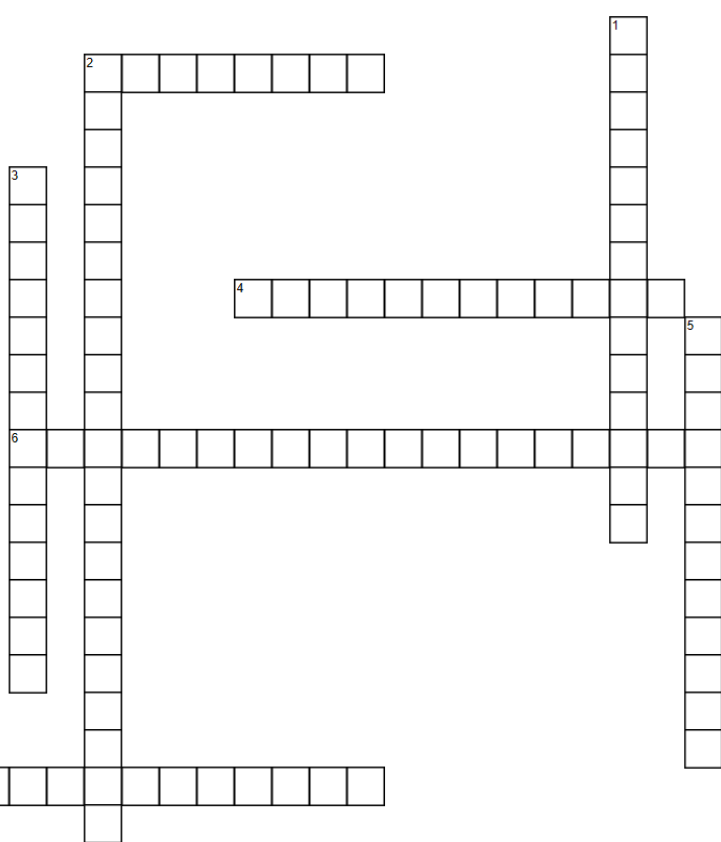
OKOMITO

1 Velari *k, g, h* i dental *c* ispred *e* i *i* prelaze u palatale *č, ž, š*.

2 Promjena koja se događa kad se dva suglasnika različita po zvučnosti nađu jedan pokraj drugoga.

3 Velari *k, g, h* ispred samoglasnika *i* prelaze u sibilante *ć, z, s*.

5 Suglasnik *l* na kraju sloga zamjenjuje se samoglasnikom *o*.

Napiši odgovarajući oblik naziva za stanovnike gradova i država. Imenuj glasovnu promjenu koja se dogodila u tom obliku. Ako je riječ iznimka, napiši koja se glasovna promjena trebala dogoditi i zašto nije.

Zagreb N jd. m. r. _____

Rijeka D jd. m. r. _____

Kina N jd. ž. r. _____

Pag N jd. m. r. _____

Zadar N jd. i mn. m. r. _____

Krk N jd. m. r. _____

Za matematičara 5 + 10 daje 15. Za jezičara 5 + 10 daje 50. Izračunaj poput jezičara i napiši do kojih je promjena došlo.

a) pet + deset = _____

b) šest + deset = _____

c) devet + deset = _____

Koristeći znanja o glasovnim promjenama, izbaci uljeza i obrazloži svoj odgovor.

prehrambeni   svadba
mržnja   pažnja
nošnja

mački   baki   Vlatki
seki   majci   tvrtki

_____
_____

_____
_____

mičem	tečem
režem	skačem

anđeo	misao	radio
posao	video	

Pokušaj otkriti koje su se glasovne promjene dogodile i kojim redom.

iz + čupati (2 promjene) _____

iz + šarati (3 promjene) _____

grozd + je (2 promjene) _____

bez + ćutan (2 promjene) _____

Pred tobom je nekoliko riječi koje u nekim oblicima provode glasovne promjene. Pokušaj pronaći te oblike i iskoristiti ih da bi sastavio kraći tekst.

KLUB	BRAZILAC	STATISTIKA
PRVAK	POGODAK	TRAVNJAK
